

KLITTY

MED EN VACKER, VULGO DRÖM OM KÖNLÖSHET ELINORE LINDÉN STRAND

GÖTEBORGS UNIVERSITET

KLITTY

**med en vacker, vulgo dröm
om könlöshet.**

**En analys av *Den Vidrige, En Klitty-Deckare*
av Anastasia Wahl.**

**Elinore Lindén Strand
Genusvetenskap B, 2004
Handledare, Ingrid Holmqvist**

INNEHÅLL

1 Inledning	4
1.1 Frågeställning & Syfte.....	4
2 Teori	6
2.1 Genusperformativitet.....	6
3 Analys	7
3.1 <i>Den Vidrige, En Klitty-Deckare: en presentation</i>	7
3.2 <i>Klitty och chefredaktören</i>	9
3.3 <i>Kollektivet Humlan omstörtar de sexuella konstruktionerna</i>	11
3.4 <i>I systrarna Muttanders lägenhet</i>	13
3.5 <i>Epilog</i>	15
3.6 Jämförande analys.....	17
4 Resultat	19
4.1 Slutdiskussion.....	19
Källförteckning	21

1 Inledning

Det var i höstas jag läste *Den Vidrige, En Klitty-Deckare*¹ av Anastasia Wahl. Boken är våldspornografisk skräpkultur i fickformat, den är skriven med ett så högt tempo att författaren närmast kan antas gå på speed. De blodiga våldsscenerna är många och de köttiga sexscenerna är ännu fler. Boken skiljer sig från mängden, den sticker ut ur hyllorna och den ömmar och sticker i recensenternas ögon, självklart kan jag inget annat än att älska den. *Den Vidrige* är en bok man inte blir klok på, den ifrågasätter det mesta och den får en att undra inte bara över vad det egentligen är man sitter och läser utan också över saker som kön, sexualitet och makt. *Den Vidrige* är en deckare av det extrema slaget, den är en parodi utan dess like men den är också ett schysst inslag i dagens intellektuella debatt. Författaren, Anastasia Wahl är en pseudonym och vi vet inte vem som egentligen har skrivit boken, kanske är boken skriven av en kvinna, kanske är den skriven av en man, kanske är den ett jobb utfört av flera författare, det lär dröja länge innan vi får veta vem som egentligen ligger bakom Klitty-deckaren. Boken handling inleds med ett brutalt sexmord som snabbt tystas ned i den lilla staden Österköping. Varken polis eller media tycks vilja att händelsen ska möta offentlighetens oblida ögon, den enda som vill få fram sanningen är vår hjältinna Klitty, en ung harmynt stjärnjournalist full av oanade förmågor.

1.1 Frågeställning & Syfte

Syftet med min studie är att visa exempel på hur texten gör för att bryta ner normativa föreställningar angående kön, genus och sexualitet. Centralt för min analys är också temat makt, mina frågor är därför:

- Hur behandlas normativa föreställningar angående kön, genus och sexualitet i *Den Vidrige*?
- Hur behandlas sex och makt i texten?

För att hitta svaren på mina frågor kommer jag att använda mig av kvalitativ närläsning av romanen. Fokus för min analys kommer att hållas kring fyra av bokens scener som alla behandlar temat sex och makt.

¹ Wahl, Anastasia, *Den Vidrige, En Klitty-Deckare*, Vertigo Förlag, Stockholm, 2002.

2 Teori

Min studie utgår från ett feministiskt socialkonstruktivistiskt perspektiv och jag har en queerteoretisk inriktning på min analys. Då jag talar om könsroller använder jag mig av detta begrepp i likhet med den amerikanska filosofen Judith Butler, hon skrev boken *Gender Trouble* (1990)², där tar hon upp begreppet genusperformativitet, hon ser kön som något performativt, inte som något expressivt.

2.1 Genusperformativitet

Istället för att utgå från idén om kön som något *expressivt*³, som ett uttryck för något som kommer inifrån, från vår identitet och essens ser Judith Butler genus som *performativt*, hon menar att genus skapas genom handlingar, det är inte någonting vi är, det är något vi *gör*⁴. Hon menar att vi ger uttryck för våra genus, våra könsroller, genom att spela upp dem utifrån ett redan givet manus, att våra genus är skrivna ord, inskrivna i våra kroppar. De normer som finns och de roller som vi spelar finns *bara för att vi spelar dem*.

Butler menar att de roller som idag anses vara norm, alltså manliga män och kvinnliga kvinnor, går den heterosexuella reproduktionens ärenden⁵. Ett ständigt upprepat, rutinartat och ritualiserat handlande gör känslan av ett äkta kön stark och naturaliserad. Bestraffandet av de som inte passar in i genussystemet bidrar till att hålla de olika rollerna i ett fast järngrepp⁶.

Butler talar om det medvetna brottet mot genuslagarna, ett exempel på detta är dragshows. I brottet ser Butler en flyktväg, hon skriver att det enda sättet att slippa undan, att förändra och att revoltera mot den könade världen är att medvetet bryta mot den, att medvetet *göra kön "fel"*⁷!

² Butler, Judith, *Gender Trouble, Feminism and the Subversion of Identity*, Routledge, New York & London, (1990), 1999.

³ Sid. 176, *Feminism*, Larsson, Lisbeth (red), Studentlitteratur, Lund, 1996.

⁴ Sid. 70, Rosenberg, Tiina, *Queerfeministisk agenda*, Atlas, Stockholm, 2002.

⁵ Sid. 175, Butler, Judith, *Gender Trouble, Feminism and the Subversion of Identity*, Routledge, New York & London, (1990), 1999.

⁶ Sid. 174, *ibid.*

⁷ Sid. 173, *ibid.*

3 Analys

Jag har valt att lägga fokus för min analys vid fyra olika scener i boken då dessa lägger särskild tyngd vid teman som rör kön, genus, sexualitet och makt. Min analys avslutas med en jämförelse mellan de olika scenerna, men först en presentation av boken som helhet.

3.1 *Den Vidrige, En Klitty-Deckare: en presentation*

Då man ser Klitty-deckarens omslag och dess titel går tankarna närmast till 80-talets massproducerade rape-revenge filmer (filmer som börjar med att en kvinna våldtas och sedan ägnar resten av filmen åt att hämnas på våldtäktsmannen, eller på män i största allmänhet.) På omslaget syns två nakna kvinnor stående i ett rum, i centrum av bilden ligger en blodig man i vita lakan, han har tubsockor på och det rinner kraftigt av pulserande rött blod från hans underliv, titeln ”Den Vidrige” lyser emot oss och vår fantasi målar upp en bild, tam och trött i jämförelse med bokens egentliga innehåll. *Den Vidrige* målar upp en hel kaskad av antaganden i läsarens huvud för att sedan mycket snabbt och effektivt stycka varje föreställning om sig själv sekunden senare, boken spelar på vårt normativa tänkande, på vårt invanda tankesätt, den får oss att tro att allt är som det brukar vara, så vänder man blad, och ”kabang”! Boken är ingen rape-revenge story, den är en hårdkokt våldspornografisk deckare, sprängfylld med satir⁸ och parodi⁹. *Klitty-Deckaren* är en bok som på ett plan följer varje kliché för en typisk deckare; mordet finns där, spänningen, intrigerna, romanserna, sexet och stereotyperna¹⁰. Men skillnaden mellan en vanlig kiosckdeckare och en Klitty-deckare är att *allt* är uppskruvat och överdrivet till max vilket skapar en parodisk stämning, boken är dessutom så späckad med sex att den nästan

⁸ Satir= ”framställning som är ironisk eller hånfull på ett elegant och (ofta) träffande sätt” enligt Nationalencyklopedin, http://www.ne.se/jsp/search/article.jsp?i_art_id=O308832&i_word=satir, 2004-05-24.

⁹ Parodi= ”medveten förvrängning i förlöjligande syfte av vanligen välbekanta och högaktade diktverk”, enligt Nationalencyklopedin, http://www.ne.se/jsp/search/article.jsp?i_art_id=280279&i_word=parodi, 2004-05-24.

¹⁰ Sid. 67, McCracken, Scott, *PULP, Reading popular fiction*, Manchester University Press, Manchester & New York, 1998.

känns kladdig att ta på, både handlingen och dess karaktärer är grovt översexualiserade. Deckarens obligatoriska mord är inte bara ett mord, det är ett lustfyllt mord med sex och inälvor, med het puls och förnedring och med begär och kväljningar. Kvar återstår slutligen en rinnig gegga som inte ångras av någon, som inte lämnar några spår av skuld eller skamkänslor, nej, kvar finns bara känslan av ren och skär njutning, accelererad till en ejakulation i form av tarmar och klägg utsplattat mot vitt badrumskakel.

Klitty-Deckaren driver inte bara med deckargenren, den driver med allt. Den svidande satiren kastas åt höger och vänster som frätande syra, boken kritiserar inte bara allmänhetens normativa syn på kön och sex (etc.), den går även in i en djupare kritik av det akademiska teoretiserandet kring kön och makt och av radikalfeminismens stundtals extrema praktik av densamma.

Bokens karaktärer är många, här märks bland annat Österköpings poliskår, kollektivet Humlans sju svartklädda anarkistmedlemmar samt en rad framstående kommunpolitiker. Karaktärerna i boken är en samling typer, alla så tydliga klichéer från diverse kioskvältare och dåliga Beck-filmer att de snarare är karikatyrer än personporträtt. I det omfattande persongalleriet syns bland annat poliskommissarie Ballander, en överårig trött man, tillika innehavare av ”Den Vidrige”, en stor, slapp, ådrig kuk. Den enda av karaktärerna som inte imiterar någon speciell stereotyp är vår hjältinna, huvudpersonen Klitty.

Att boken är skriven i äkta pulp-anda¹¹ med starkt våldspornografiska övertoner är inte en slump. Boken börjar med orden ”- Fitta, jag är en liten fitta”¹²... och sedan blir det bara värre. Carol J. Clover skriver så här om pornografi:

”There is something awesome about the way that pornography can move our bodies, even when we don’t want it and even if we don’t approve of the images that make it happen. (If the unconscious were a politically correct place, it would

¹¹ Pulp=skräp, skräplitteratur, populärfiktion.

not need to be unconscious.) No wonder we fear pornography's effects, given its power to override or short-circuit our sense of propriety.¹³”

Jag tror att *Den Vidrige* är en text som vill förmedla en blandad känsla av vällust och äckel, jag tror att den vill ifrågasätta sambandet mellan vällust och vilja, Anastasia Wahl tar vid ett flertal tillfällen även upp detta tema i texten.

3.2 Klitty och Chefredaktören

De flesta av personerna i Österköping med hög pondus är medelålders män som begagnar sig av ekonomiska medel och diverse härskartekniker, Klitty är dock en tjej som styr stan och dess patriarker med mer okonventionella metoder, de *sexuella* härskarteknikerna. Klitty får männen att tigga och be ”Knulla mig, snälla Klitty¹⁴”, hon är den sista i ett långt släktled av ”fitthäxor¹⁵” och det är med hjälp av sin magi hon tar sig fram i världen. Klitty porträtteras genomgående i boken som en ung tjej, men då man läser det finstilta inser man att Klitty kanske egentligen inte är en *hon*, utan snarare en *hon/han*. Klitty är en ”tjej” som gör skäl för sitt namn.

...”[Klitty] började massera sin klitoris. Den svällde snabbt till ett långfingers storlek, en egenskap som åren av fitthäxträning gett den. Hon ryste av njutning.¹⁶”

Klitty kan närmast klassas som hermafrodit, något som tål att funderas över. Klitty gestaltas genomgående i boken som en tjej som tar för sig och som tar *makten*. Hon bräddar de flesta och hon gör det genomgående just med hjälp av sitt sexuella övertag. Det hela börjar med att hon drar över sin chefredaktör för att få jobba med storyn om stadens brutala mord.

¹² Sid. 5, Wahl, Anastasia, *Den Vidrige, En Klitty-Deckare*, Vertigo Förlag, Stockholm, 2002.

¹³ Sid. 3, Clover, Carol J., *Introduction, Dirty Looks, Women, Pornography, Power*, Ed. Church Gibson, Pamela & Gibson, Roma, British Film Institute, Worcester, 1993.

¹⁴ Sid. 32, Wahl, Anastasia, *Den Vidrige, En Klitty-Deckare*, Vertigo Förlag, Stockholm, 2002.

¹⁵ Sid. 33, *ibid*.

”Redaktören var en reslig, stilig karl, 20 kilo och 30 år från den Casanova han varit, men det gav honom å andra sidan en pondus som gjorde henne kåt mot hennes vilja.¹⁷”

Detta att vara kåt mot sin vilja är något återkommande i *Den Vidrige*.

Det sker inte allt för ofta i övrig skönlitteratur att kvinnor gestaltas som just kåta och absolut inte mot sin vilja, kvinnor blir ju kåta på romantik och tända ljus, åka båt genom Venedig, inte mot sin vilja på gamla skruttiga män, särskilt inte om kvinnorna är unga och självständiga. Det är som om vilja och kåthet vore något som går hand i hand. Som om kåt och villig vore samma sak. Det är det inte. (Detta är något jag personligen tycker är viktigt att komma ihåg särskilt med tanke på dagens våldtäktsdebatt där män ofta anses inte ha blivit våldtagna eftersom de haft stånd o.s.v.)

Trots sin oönskade kåthet lyckas dock Klitty med van hand styra chefredaktörens grumliga sinne dit hon vill, hon tappar aldrig kontrollen över situationen. Hennes smidighet och intelligens får honom att tappa greppet om allt. Klitty använder sig av sin, eller kanske snarare av redaktörens, sexualitet, för att få det hon vill, och hennes succé är storslagen:

”Med tårar i ögonen och utan att kunna hjälpa det, ett saligt leende på läpparna, rosslade han:

- Vänta... Klitty.

– Vi säger så då chefen! log Klitty snabbt och käckt, redan med kläderna i ordning som om inget hade hänt och på väg ut genom dörren. Jag kollar upp Dixonmordet med prioritet ett! Hej så länge!¹⁸”

Han verkar vara näst intill kär eller förälskad, *hon* däremot tycks snarast vara helt oberörd av situationen. Klittys sätt att ta makten påminner mer om

¹⁶ Ibid.

¹⁷ Sid. 30, Wahl, Anastasia, *Den Vidrige, En Klitty-Deckare*, Vertigo Förlag, Stockholm, 2002.

¹⁸ Sid. 35, ibid.

den manliga rollen i dåliga porrfilmer än om den kvinnliga rollen i dagens skönlitteratur. Hon använder sig av repliker som ”- Har du rakat pungen din snusker?¹⁹”, en replik vars könsmässigt omvända motsvarighet återfinns i dåliga pornoveller och liknande. Redan här vänder alltså Wahl på dikotomin mellan kvinnligt och manligt, hon skriver utifrån en omvänd genusordning.

3.3 Kollektivet Humlan omstörtar de sexuella konstruktionerna

I en av Österköpings välbärgade villaförorter huserar stadens anarkistkollektiv Humlan. Denna kväll har de stormöte. En av de sju unga anarkisterna säger; ”-Jag har tänkt på det här med sex.²⁰” Och det är så det hela börjar. Eftersom att sex är politiskt och eftersom det ”blir så jävla borgerligt när alla ska sköta det där på sina rum²¹” börjar kollektivet diskutera och de kommer snabbt fram till att de borde göra något åt det hela, att de borde ”gräva där de står²²” och förändra saker och ting på plats, en mycket klok och insiktsfull tanke kan tyckas men att omvandla teori till praktik kan dock vara lättare sagt än gjort.

”Jag vill bara göra klart vissa saker som jag tycker är viktiga innan vi börjar.

Penetration är våldtäkt. Det gäller både munnen, vaginan och ändtarmen. Ni som har penis får alltså hålla den jävligt långt från alla kroppsöppningar – om ni inte har lust att sätta på varandra vill säga!

– De unga kvinnorna skrattade. De unga männen hostade.

– Faktiskt så tycker jag att erektion är förtryck. Vi disciplineras i ett samhälle där fallos är grunden. Kort sagt: vi måste kämpa för jämlik sex.”/.../”- Jag tycker inte det är jämlikt om jag inte får ha stånd, muttrade den tredje pojken, en nyvärvad medlem i kollektivet som hette Sebastian och som efter ett år av slarvig vegandiet vägde 33 kilo. Min kropp är ju faktiskt nåt annat än det där förtrycket, jag är ju född med den.

¹⁹ Sid. 31, ibid.

²⁰ Sid. 38, ibid.

²¹ Ibid.

²² Ibid.

Ankan, som läst queerteori på högskolan, skrattade rått:

– Vadå, är din kropp naturlig eller? Kom igen, vet du inte att din penis är en konstruktion?

Alla skrattade. Men Sebastian gav sig inte, han hade läst samma kurs som Ankan:

– Jag är inte dum. Det är klart den är en konstruktion, men i så fall fattar jag ännu mindre varför den inte får stå. Ståndet kan väl konstrueras på ett annat sätt, skrivs in i en annan ordning än den patriarkala?

Nu ryckte Robert in:

– Men kom igen Sebastian, du vet att fallosen är liksom maktens grund och att patriarkatet grundar sin makt i mäns sexuella våld. Om vi vill göra upp med den fallocentriska ordningen måste vi ju kunna avstå från ståkuken, eller hur?

Alla nickade, även Sebastian, motvilligt.²³

Det är inte bara stånd och kukar som är fel enligt kollektivet utan även detta att man kan se varandra medan man har sex och därigenom objektifierar och sexualiserar varandras kroppar på samma sätt som reklamen från Hennes & Mauritz. Kollektivet beslutar sig för att ”kastra den manliga blicken²⁴” som ”till och med infiltrerat kvinnornas ögon²⁵”, ögonbindlar blir lösningen på detta dilemma och innan de vet ordet av står de allesammans nakna i ett stor tomt rum med palestinasjalar knutna runt huvudet och känner sig obekväma och förvirrade.

Detta är kanske det kapitel i boken som är mest fyllt av politisk satir. Wahl målar upp en bild av den anarkistiska, feministiska och queerteoretiska rörelsen av idag, snarlik ett foto med sin slående likhet, ändå en självklart överdriven parodi. Jag tycker mig känna igen inte bara karaktärerna utan även deras tankar om penetrationsförbud och kastrationslusta. Även om så gott som samtliga av de teorier som diskuteras i texten är feltolkade och förvrängda så lever och frodas dessa tolkningar av makt- och förtrycksteorier inom, åtminstone vissa delar, av den feministiska rörelsen,

²³ Sid. 39-40, ibid.

²⁴ Sid. 42, ibid.

²⁵ Ibid.

främst då inom radiafeminismen och anarkafeminismen. Tanken om könsförtrycket som något som kommer från mannen och därför inte kan drabba honom (jfr; penetration är våldtäkt så länge det inte är mannen som penetreras, sid. 9), är kanske den mest vedertagna av dessa idéer. Just tanken om män som fria individer och kvinnor som förtryckta är något som kommer fram väldigt tydligt i detta kapitel av boken, en tanke som enligt min personliga åsikt snarare föder ett nytt förtryck än raserar ett gammalt. Detta kapitel i boken är en parodi på teoretiserandet i sig, det visar hur komiskt det kan bli när man försöker applicera teorier på praktik, men jag ser även vissa delar av kapitlet som inlägg i just den teoretiska debatten. Anastasia Wahl låter de olika ungdomarna resonera och hon låter debatten belysa både vettiga och mindre vettiga åsikter, de som vinner kollektivet Humlans debatt är förmodligen inte de som vinner Wahls övertygelse. Personligen ser jag hela *Den Vidrige* som ett inlägg i den debatt som förs i kollektivet Humlan. Just den queerteoretiska tanken om kön som en konstruktion som går att konstruera på ett annat sätt än den traditionella, eller på annat sätt normativa, är något jag ser som en tjock röd tråd som spinner vidare genom boken.

3.4 I systrarna Muttanders lägenhet

Poliskommissarie Ballander har precis räddat systrarna Muttander, som begått bokens inledande mord, från att bli undanröjda. Bara någon timma tidigare satte han sin poliskår på uppgiften att mörda de två systrarna.

”Allting i hans värld sattes plötsligt i gungning. Regeln till det inre rum där hans samvete suttit fånge så många år var nu uppbruten, och dörren stod på vid gavel. Det senaste dygnets vidrigheter och åsynen av de sovande kvinnorna, så lika Ballanders salig mor, hade stuckit hål på den böld av omoral och korrupcion som

vuxit på hans själ alltsedan han accepterade medlemskapet i den avskyvärda bastuklubben²⁶...

Nu bestämmer sig Ballander för att rädda de två kvinnorna – inte ha ihjäl dem. Han väcker dem och låter dem bli hans biktmodrar. Han berättar ohämmat hela historien för de båda. ”- Åke, du är vår hjälte²⁷... säger Lena Muttander allvarligt efteråt och det dröjer inte länge förrän Åke Ballander och de två systrarna har vilt sex med varandra i lägenheten. Åke ligger under Ulla Muttander och det är varmt och svettigt;

”Deras ögon möttes i ett par långa sekunder. Ulla log, slog förläget ner blicken och tittade upp igen. Hennes vita kinder blev knallröda, och något lossnade äntligen till fullo i Ballanders bröst.

- Du är vacker, sa han till sin egen förvåning.²⁸”

”Hon njuter av att jag njuter, tänkte Ballander och fick tårar i ögonen. Och jag njuter av att hon njuter av att jag njuter... Ulla lutade sig fram och kysste bort hans tårar. De kunde nu inte längre känna var det ena könet slutade och det andra började.

- Kärleken... jag hade glömt kärleken, ropade Ballander utom sig. Jag älskar dig, Ulla.²⁹”

Detta är en scen fylld av kärlek, åtminstone från kommissarie Ballanders sida han är en långt mer känslös individ än de båda systrarna Muttander vars liv och leverne snarare ter sig högst omoraliskt då de lever i incest och annan synd. Trots att även denna scen är fylld av parodiska inslag är ändå kärleken det centrala temat, det är den ömsesidiga, jämlika njutningen som presenteras som det viktiga och kanske är det som är det viktiga även i ett större sammanhang då det gäller kön, sexualitet och makt. Kanske ger *kärleken* oss en möjlighet att bryta ner de könsmissiga dikotomierna, att

²⁶ Sid. 81-82, ibid.

²⁷ Sid. 84, ibid.

²⁸ Ibid.

bryta ner gamla normativa ideal, att uppnå könlöshet. Kanske är det den vi har glömt i jakten på vår egen njutning och i jakten på makt och kontroll. Det sägs att kärleken är blind och kanske kan den grumla vår blick då det gäller makt och kön, kanske kan den göra det svårt för oss att se och känna *var det ena könet slutar och var det andra börjar*.

3.5 Epilog

Bokens sista scen utspelar sig i en husbil, dramats överlevare har stannat bilen på en rastplats, deras slutmål är okänt, de är på väg mot ett nytt liv, på väg mot nästa horisont och de vill bort från Österköping och från alla de hemskheter de trasslats in i där under historiens gång. Bilen är full av tjejer som alla skrattar lyckligt och stämningen blir, som vanligt i *Den Vidrige*, mycket sexuell. Elena, en av de unga tjejerna från anarkistkollektivet är dock inte lika framfusig som de andra flickorna, hon har länge sett upp till några av de äldre kvinnorna och även om detta är ett ögonblick hon längtat efter så är hon lite osäker. Elena förklarar för de andra tjejerna i bilen att hon är oskuld och Klitty kommer snabbt till hennes undsättning:

”- Vill du att vi ska knulla med dig, vill du bli av med den där fåniga hinnan en gång för alla, min modiga lilla flicka? undrade Klitty.

– Ja, å ja, snälla Klitty, snälla knulla med mig, gör det skönt för mig, föll Elena ut och var nära att brista i gråt av tacksamhet.”/...”-Du ska få den bästa deflorering som tänkas kan, min lilla vän.³⁰”

Nu fylls bilen av en högtidlig stämning. På golvet i husbilen, som för övrigt är inredd som en turkisk bordell, står Klitty. Hon utstrålar makt och pondus och hon kommenderar de olika kvinnorna till diverse olika sexuella sysslor. Klittys klitta växer där hon står på knä mellan Elenas skakiga lår.

²⁹ Sid. 85, ibid.

³⁰ Ibid.

”Klitty var vacker som en drottning där hon stod på knä, tyckte Elena.”/.../”Klitty förde oändligt sakta in sin klitoris i Elenas skälvande fitta. Flickan kved till helt lätt. Lina höll henne stadigt i handen.”/.../”Elena uppfattade allt som i en rosa dimma, det var så vackert och hade bara gjort lite, lite ont en kort stund. Nu kände hon orgasmen komma som ett tåg ur dimman, avlägset först, men sedan snabbt, snabbt och...”/.../”Nu gällde det att parera kraften i den magiska orgasmen. De fyra kvinnorna hade fullt sjå med att hålla i den lilla späda anarkisttjejen medan det gick för henne, de brottades med henne i en god minut. Hon skrek rakt ut, kroppen stod som en sprättbåge och safterna flödade ur fittan. Sedan föll de samman, huller om buller. Elena skrattade och grät samtidigt. Lina strök henne milt över håret. – Det var det mäktigaste sprut jag sett en nybörjare göra! ropade Klitty beundrande och strök svetten ur pannan.³¹”

Anastasia Wahl har ett sätt att skriva som kan göra gruppsex i en husbil till något helt annat än bara gruppsex i en husbil. Wahl låter en liten tjej, vilsen i livet, bli av med sin oskuld under våldsamt gruppsex där hon hålls fast och där hon skriker rakt ut. Trots detta är scenen rosaskimrande vacker i mina ögon. Den känns jämlik och alla inblandade parter tycks ha det mer än bra. Vad är Veckorevyns rosenfyllda försiktiga trevanden mot detta? *Den Vidrige* är en bok som skiljer sig från flickmagasinens rosendoftande romantiska noveller men också från pojkarnas motsvarighet, vulgära pornoveller i Slitz. I denna scenen är inte kärleken svaret på allt. Visst ligger glädje och lycka i grunden, men inte djupa blickar, förälskade leenden och andra romantiska novellschabloner. Kanske är det kärlek ändå, men inte på samma sätt. Även om Klitty rent praktiskt sett har ett maktmässigt övertag så anser jag ändå att scenen är jämlik. Alla inblandade parter vill ha sex och trots Klittys dominanta stil så säger alla de inblandade vad de tycker och tänker. De är *både kåta och villiga*. Wahl har lyckats övertyga läsaren, eller åtminstone mig, om att en penetrerande person i topdog position inte

³¹ Sid. 107, ibid.

nödvändigtvis måste ha ett maktmässigt övertag och om att den inte nödvändigtvis måste vara en man.

3.6 Jämförande analys

Om jag hade fått läsa en kort tidningsnotis som hade berättat om *Den Vidriges* olika kapitel så hade jag förmodligen sett varje kapitel som en scen där kvinnor blir utnyttjade och män utnyttjar, med undantag från scenen med kollektivet Humlan, en scen vars innehåll jag förmodligen hade applåderat.

- En ung tjej har sex med sin chef i syfte att stärka sin karriär.
- En gammal poliskommissarie räddar två kvinnor från att bli mördade och har sex med dem efteråt.
- En ung flicka som är oskuld blir fasthållen och ”grupp knullad” i en husbil.

Jag hade sett det som att varje situation bestod av att män utnyttjade kvinnor på grund av sina överlägsna maktpositioner eller på grund av att de brukat överväld mot kvinnorna. Jag har vant mig vid att betrakta andra kvinnor (och förmodligen även mig själv) som passiva offer, jag har vant mig vid att betrakta män som brutala förövare, båda bilderna är *lika* illa. Dagens media alstrar en bild där unga kvinnor ofta gestaltas som offer och kanske är den bilden sann men hur ska vi unga kvinnor någonsin kunna bli starka och känna styrka i oss själva om vi alltid får höra att vi är svaga? Hur ska män slippa sina krav på att vara stora, starka och macho? Hur ska de snälla killarna någonsin kunna bli sedda som dom *är* om det enda vi ser är våra *mallar*? I *Den vidrige* är de flesta maktförhållanden omvända i jämförelse med hur de brukar se ut, Wahl leker tvärtom-leken. Genom att skriva in kön och genus i en annorlunda ordning ifrågasätter hon den stereotypa bild som idag förmedlas via media. Hon låter bokens män vara känsllosamma och hon låter kvinnorna vara beslutsamma, utstråla makt och pondus och ibland även

ren galenskap och sadism. Wahl ifrågasätter inte bara våra könsroller, hon ifrågasätter även den sexuella normativiteten, något som kanske inte visas i sin fulla prakt i de kapitel jag valt att analysera men som ändå verkligen är värt att understrykas, de flesta av bokens karaktärer går nämligen snarast att kategorisera som bisexuella, själva vekar de inte bry sig nämnvärt om kategorier, den normativa uppdelningen mellan bi- homo- och heterosexuallitet tycks knappt existera i Österköping.

En fråga som har lämnats obesvarad under arbetets gång är varför Klittys klitta är *så stor*, även detta har att göra med att skriva in kön och genus i en annorlunda ordning. Genom hela boken gestaltas Klitty som en ung, självständig tjej som är säker på sig själv och jag tror att hon gestaltas just som en ung *tjej* eftersom det hade varit svårare för unga tjejer som läser boken att identifiera sig med Klitty om hon hade gestaltats fullt ut som hermafrodit, (författaren poängterar att Klitty just är en *tjej* med stor klitta, ingenting annat). Jag tror dessutom att den feministiska publiken inte är redo för en feministisk manlig superhjärte ännu, därför gestaltas Klitty just som en *hon*. Slutscenen där Klitty använder sin klitoris för att penetrera en annan tjej ser jag som en ren provokation mot den delen av den feministiska rörelsen som mest liknar kollektivet Humlan, enligt dem är penetration våldtäkt och fallos grunden till allt ont, vad kan reta en sådan rörelse mer än att låta just en fallos växa ut på den självständiga unga feministiska superhjältinnan? Jag tror att Klittys mångtydiga könstillhörighet ska få oss att tänka efter, att ifrågasätta vårt normativa tänkande kring just kön, genus och sex.

4 Resultat

Klitty-Deckaren är en väldigt queer bok, inte nog med att boken är konstig i största allmänhet (queer betyder egentligen konstig), karaktärerna är nästan uteslutande queer och boken knyter an väldigt starkt till ett queerteoretiskt tankesätt. Judith Butlers teori om genusperformativitet går lätt att applicera på *Den Vidrige*. Ett kön är inte bara ett kön, det är ett uttryck, ett genus, en roll vi spelar efter manus och *Den Vidrige* är ett annorlunda manus, den gör kön och genus annorlunda, skriver in dem i en annan ordning än den normativa. I boken är kvinnor inte alltid kvinnliga och män inte alltid manliga, dikotomin är till stor del omvänd, här finns mordiska kvinnor och gråtande män. Även frågan om makt och kön är omvänd. I *Den Vidrige* har ofta kvinnorna större makt än männen (även om det precis som i verkligheten mestadels är män som har de högsta offentliga maktpositionerna). *Den Vidrige* är en bok med färre gränser än vanlig litteratur, även gränsen för vem som är kvinna och vem som är man är otydlig i boken, karaktären Klitty är kanske det mest markanta exemplet på detta. Genom att göra Klittys identitet könsmissigt svardefinierad ifrågasätter Anastasia Wahl våra normer och ruckar på våra fasta föreställningar om kön, genus, sexualitet och makt. *Den Vidrige* är en bok som bryter mot genuslagarna och som drar saker och ting till sin spets. Texten är ett viktigt inlägg i dagens debatt, detta med hjälp av satir och parodi, två litterära grepp som håller läsarens strupe tills vederbörande tvingas hosta upp sitt normativa tänkande som en loska mot asfalten. Med hjälp av satir och parodi bryter *Den Vidrige* ner normativa föreställningar om kön och genus och jag skulle vilja påstå att *Den Vidrige* är en bok där kön faktiskt görs "fel".

4.1 Slutdiskussion

Första gången jag läste *Den Vidrige*, *En Klitty-Deckare*, hade jag svårt att se allt som låg dolt bakom bokstäver och ord. Det var svårt att läsa boken med en intellektuell och akademisk infallsvinkel, allt blod, sperma och annat

klägg sätter sig på näthinnan och grumlar synen, det gör det svårare att se tankarna som döljer sig bakom de vulgära orden. Trots det fick boken mig att ifrågasätta. Jag tror att Wahls sätt att skriva gör den feministiska debatten tillgänglig för en annan publik, den blir inte sträng och allvarlig och förmodligen ses boken knappt alls som ett inlägg i den feministiska debatten, trots detta ifrågasätter den normativa ordningar om både kön, genus och sexualitet. Den gör det på ett sätt som lämnar läsaren undrande. *Den Vidrige* är en bok med nya tankar, trots det är den inte predikande, det är en bok som ifrågasätter det mesta, utan att det märks – ett smart grepp för att få läsaren att reflektera själv. Då det gäller mina reflektioner kan man lätt dra slutsatsen att de inte får plats på några få sidor. Mina frågor om kön, genus, sexualitet och makt är oändliga, och kanske är det viktigaste inte att komma med svar utan just att ifrågasätta.

Källförteckning

- Butler, Judith, *Gender Trouble, Feminism and the Subversion of Identity*, Routledge, New York & London, (1990), 1999.
- *Dirty Looks, Women, Pornography, Power*, Ed. Church Gibson, Pamela & Gibson, Roma, British Film Institute, Worcester, 1993.
- *Feminismer*, Larsson, Lisbeth (red), Studentlitteratur, Lund, 1996.
- McCracken, Scott, *PULP, Reading popular fiction*, Manchester University Press, Manchester & New York, 1998.
- Nationalencyklopedin, (www.ne.se), 2004.
- Rosenberg, Tiina, *Queerfeministisk agenda*, Atlas, Stockholm, 2002.
- Wahl, Anastasia, *Den Vidrige, En Klitty-Deckare*, Vertigo Förlag, Stockholm, 2002.
- Illustration på omslaget av Carl-Michael Edenborg för Stockholms Fria Tidning